

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR
UYUSHMASI

MANSUR JUMAYEV

HAYRAT QO'SHIQLARI

She'rlar

TOSHKENT
«ADABIYOT»
2021

UO'K: 821.512.133-1(081)

KBK: 84(50)6

Ж 87

Mansur Jumayev.

Ж 87 **Hayrat qo'shiqlari** [matn]. {she'rlar}/
Mansur Jumayev. – T.: «Adabiyot» nashriyoti,
2021. 104–b.

Loyiha rahbari

Sirojiddin SAYYID,

O'zbekiston xalq shoiri

Mas'ul muharrir

G'ayrat MAJID,

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi, shoir

“Yaxshi” degan sifat chinakam she'r ta'rifi uchun kam. Haqiqiy she'r odamga o'xshaydi: umri, fe'l-atvori, orzu-armoni, dardi, qismati bor odam; bo'y-bast, qiyofa, kuch-qudrat, mehr-u himmati bor, el-yurt koriga yaraydigan odam. She'r ham o'z qismati, umri bilan yashaydi. Mansur Jumayev shakl-u shamoyili, surati va siyrati bor she'rlar yozadi. Uning she'rlari xonaki diydoyolar hosilasi emas, balki jahonshumul bir dardning ifodasidir. Mansur Jumayev she'rlarida barchaning qalb torlarini chertadigan, bezovta qiladigan umuminsoniy tuyg'ular jarangi bor. Ularni o'qib, muazzam o'zbek she'riyati, benazir Sharq klassikasi, g'arbona jo'shqinlikni o'zida jamlab, o'zgacha bir tarzda otilib chiqqan buloq suvini qonib ichganday bo'lasiz!

ISBN 978-9943-7107-6-4

© M. Jumayev, 2021

© «Adabiyot», 2021

* * *

Oldinda bir yo'l bor ko'p yiroq,
tarhini, topmadim, kim bichgan:
qilichim damidan o'tkirroq,
sochlaring toridan ingichka.

Oldinda ko'prik bor – osti jar,
bilmadim o'zim ne bo'laman,
azizim, sen o'tgil bexatar,
azizim, sen faqat qulama!

Oldinda chaman bor,
safo bor,
xotirjam-xotirjam havo bor..
azizim,
ungacha ozgina
sabr bor,
sitam bor,
jafa bor..

Ishq dedim kezib to'rt yog'ingda,
ishq dedim,
chorladim bilmayin;
azizim, sen borar bog'ingda,
men kutib olurman jilmayib!

Ungacha yo'l bordir ko'p yiroq,
tarhini, topmadim, kim bichgan:
qilichim damidan o'tkirroq,
sochlaring toridan ingichka.

HAYRAT QO'SHIG'I

Yorijon,
ay yorijon,
ketdi jon sen sori, jon:
ko'rmadim ko'rkam naqsh
ko'zlaringday,
yorijon!

Na Behzod-u, na Artur,
Ro'zi,
Chingiz,
O'rol,
Nur,
na Pikasso yo Mahmud,
bo'yla surat chekibdur.

Boridan bezdi jonim,
borligin sezdi jonim;
jonim yo yerga kirdi,
yo ko'kda kezdi jonim.

Ko'zimdan sizdi jonim,
bir savol ezdi jonim:
jonim-ay,
jonim beray,
seni kim chizdi, jonim?!

Seni kim chizdi, jonim?!

TASADDUQ

“Boburnoma”ni o‘qib

Xasta Humoyunning poyida – o‘lim,
boshida Boburshoh – kaftda tutar jon:
“Qancha darding bo‘lsa, ko‘tardim, o‘g‘lim,
qancha darding bo‘lsa, ko‘tardim, o‘g‘lon!”

Badaxshon bahridan o‘tib Humoyun,
ota diydoridan kechmagan bilga –
bo‘yla o‘g‘il bersang, barhaq Xudoyim,
jonni fido qilgum unday o‘g‘ilga.

Dard bersa, darmonlik padar uchun tan,
g‘am bersa, g‘amlari muborak g‘amdir –
o‘g‘liga jonini tasadduq qilgan
Zahiriddin Mirzo Bobur – og‘amdir.

Senga ham bir dardkash shartmi, ey gulshan,
senga ham tasadduq kerakdir balkim:
qancha darding bo‘lsa, ko‘tardim, Vatan,
qancha darding bo‘lsa, ko‘tardim, Xalqim!

* * *

Qarshi dashtlariga sabzalar keldi,
Toshkent bog'lariga maysalar keldi.
Nayzalar keldi-yu ko'ksimga botdi,
ko'ksimga botguvchi g'amzalar keldi.

So'z keldi,
soz keldi,
xush navoz keldi,
og'och kokiliga qushlar boz keldi...
mening xayolimga gavjum davra-yu
tillarang qandil-u gulqog'oz keldi.

Janubdan kuydirgich bir nasim keldi,
shimoldan yaxlagan nafasim keldi...
juldur kitobimni javonga otdim,
odamsiz ko'shklarga havasim keldi.

Yana nelar keldi?
yana kim keldi?
dardimga na tabib, na hakim keldi;
faqat men haqimda o'ylang deydi U,
men ular haqida o'ylagim keldi...

Dilga dovur kelgan har o'y-u, har yon,
Tangrim,
bir chora qil,
ruhim yemasin!
Bo'g'zingacha keldi bu loyqa daryo...
sen qachon kelasan,
Nuhning kemasi?!

MENING XATOLARIM

Bir suydirgi ichimda...
bir kuydirgi ichimda –
chiqib ketar sirg'alib,
o'ttiz ikki tishimdan.

Sahroyi dil savdoyi;
she'rdan nechuk qaytaman?!
Xato shudir: hammaga
hammasini aytaman...

Mening xatolarim-ay,
o', mening xatolarim!
Fig'on urdi afg'onzay –
u mening xatolarim.

Kecholmadim bu jonon,
nozik adolarimdan,
kechmishlar kechdilar qon
mening xatolarimdan.

Etlarni sixlaganman,
Isoni mixlaganman,
viydonga pichoq tortib,
ustida yig'laganman.

Xatodan chiqmaganman,
dunyoga sig'maganman,
Rasulullohni tinglab,
esimni yig'maganman.

Mardi yo'q maydon bilan
o'limlar sotganim chin,
zarsuluv shayton bilan
chirmashib yotganim chin...

Nechun sizni qo'ymayman,
o', mening xatolarim!
Men o'zimni o'ylayman –
shu mening xatolarim...

Farzandim – unut olam –
dilginangning darziman;
bolam, dorga os, bolam,
bolam, shunga arziyman.

Hirqirating – bezarar,
ey, Haqdan atolarim;
sirtmoqda siltaniblar,
to'kilsa xatolarim!

Qarg'ang! So'king! Turmang jim!
O'ylay jon chiqar oni,
qoldirdim deb shu chirkin
to'zib yotgan dunyoni.

Xatolarim o'rnini
nahot bosmaysan, nolam;
o'zim keldim doringga,
nechun osmaysan, bolam?..

Uv, mening xatolarim!
Huv, mening xatolarim!
Bolam, keldimi navbat,
yuv mening xatolarim...

Meros edi xatolar,
voris bo'lar bo'tam ham;
xato sabab jannatdan
quvilgandi Otam ham.

Tan olmasam – bu gunoh:
yasholmayman begunoh...
meni buncha sevasiz,
o, ishtiboh, ishtiboh!

Sizga rahmat qarz bo'lsin,
o, mening xatolarim!
Buyur, Xudo, dars bo'lsin
to mening xatolarim.

Dono, doro bo'lib gar
to'radimmi Atodan?!
Qilingan xato!
Qaytar
qilinmagan xatodan!

* * *

Manov osmon,
manov yulduz,
manov yaproq,
manov qushlar
sano aytar habibimga
mingta rang-u ming tovushda.

Manov temir,
manov toshlar
aro nafsim ko'zin xushlab,
manam borman,
man borarman –
jon hovuchlab,
ruh hovuchlab.

Kelar,
ketar,
tinar,
shoshar –
o'ng tarafim,
so'l tarafim...
ichimda bir daryo toshar:
zikri xafiy,
zikri xafiy.

Sassiz kishnar qayg'ulanib,
asovlarim,
ayg'irlarim...
ulug' sevgi – pinhon sevgi:
hayqirmadim,
hayqirmadim.

Biz shundayin sug'ro, g'arib,
biz shundayin kubro, sharif,
biz shundayin yaldoli tun,
biz shundayin subhi zarif.

Bizga bir yor yordir – tamiz,
sukut bizni esh etadir:
sevgimizni sevgilimiz
aytmasak ham eshitadir!

SUJUD

Men soʻzga sajda qildim,
men sizga sajda qildim,
qalbimda qanot qoqqan
bir hisga sajda qildim...

Koʻksim koʻklamga vatan,
turob vujudimga tan,
Vatan sujudimga tan,
tanamda tomir yoygan
ildizga sajda qildim.

Tuproq, mening onamsan,
titroq, mening onamsan,
Vatan, mening onamdan
koʻproq mening onamsan!

Ona, azizim oʻzing,
yana azizim oʻzing,
izlaringni oʻpgan yer –
otizga sajda qildim.

Sharob tutgan koʻzaga
lab bosgancha boʻsaga,
tovoningni tusagan
yalpizga sajda qildim...

Ona!
Vatan!
Yor-u Yer
va dilim zindonda
zanjirlarin uzgan she'r,
men sizga sajda qildim...
men sizga sajda qildim...

ISHQULLOH

Kimsan – boqiyimi, foniy,
yerlikmi yo osmoniy,
yo fir'avni misriysan,
yo kisroyi eroniy,
qaysar rummoming yo,
qavmi tubboming yo,
yo sheri turk, yo ey jon,
xulafoyi musulmon,
yo yerdagi qirolsan,
yo ko'kdagi hilolsan –
nechuk sanga qul bo'ldim,
koshki edi bilolsam...
san – roviy, ravodirman,
san – cholg'u, navodirman –
el bir kun sani man deb
o'ylarmi, xavotirman.
Kimsan, seningmi dunyo,
nesan, seningmi dunyo,
yo men sening edimmi,
yo sen meningmiding yo?!
Qalb degan mulkim bilan
safirman – silking bilan;
rizoman, agar robbiy
o'ldursa ilking bilan.

Ey ishq! Haq, ishqullo,
manim oshiqligim, o,
sanam sezganmiding yo,
sanam sevganmiding yo?!
Kel-u oshiq qoshiga,
boqmay ko'zim yoshiga,
sochib yubor ruhimni
oshiqlarning boshidan.
San qalbimga asir-u
sanga asirman asru,
g'aribman dunyosida,
ishq ichra vale masrur.
Bitganim bor xatimmi,
ishq avval-u xatimmi –
sevgi bilan siylagay
Tangri muhabbatimni!

BU SOKIN DIYORDA...

Odamzor arolab borarman,
ammo –
bir sukut hukmi bor ko'ngilxonada,
chiqillab turadi fursat doimo
shiqirlab urilgan tasbeh donaday.

Arqonday ariqdan olma uzmoq-chun
yugurgan boladay yurak besabr –
bog'larga talpinar,
bu yashil ochun
shovullar muzayyan joynamoz kabi.

Tag'in sog'intirgan bir og'amchalik,
otamday alpog'ut,
otamday halol,
otamday nuroniy tog'lar turar tik –
minor boshidagi muazzin misol.

Siz esa bilmaysiz
bir najib sirlar
dashtday yuragimga qumday singganin...
cho'k tushar yag'rindor yaydoq adirlar
sajdaga bosh qo'ygan mo'min singari.

Bu sokin diyorda kezarkan tamkin,
ilohiy mujdalar keltirar moziy:
bunda farishtaday tug'ilmoq mumkin
va Tangrini sevib yashamoq lozim.

GULCHI, BOG‘BON VA AZROIL HAQIDA ERTAK

Gulchi gulqaychi bilan gulxonaga yo‘l oldi,
Qirsillatib qaychini gulbutadan gul oldi.
Gulchi kulib: “O‘ksima, – dedi, – sening tufayli
Bir yigit shod, bir suluv go‘shangaga yo‘l oldi!”

Bog‘bon bobo bog‘iga bordi boltasi bilan,
Qari behi beliga urdi boltasi bilan.
“O‘tin bo‘larman...” – daraxt yaprog‘idan sizdi yosh,
Bog‘bon bobo jilmaydi: “Yo‘q, sen olov bo‘lasan!”

Bemor yotgan xonaga Azroil qo‘ydi qadam,
Xasta ko‘zga yosh oldi so‘nggi nafas oldidan:
– Tuproqqa aylanaman, chirydi ustixonim...
– Shod bo‘l, – dedi Azroil, – Vatanga aylanasan!

OTA YURT

Otamsan,
xizmatingga
qodir bo'lib borarman.
Go'ro'g'lixon,
Alpomish
botir bo'lib borarman.

Shiroq kabi hiylagar,
mohir bo'lib borarman,
layli ko'zlaring haqqi,
tohir bo'lib borarman.

Borarman Kubro bo'lib,
hofizi tug'ro bo'lib.
Temurxon bobo bo'lib,
Bobur bo'lib borarman.

Yov boshiga xarsangday
og'ir bo'lib borarman.
Yo Vatan deb,
yo Haq deb,
zokir bo'lib borarman.

Vatanni sevmoq, magar,
iymondan, demasmilar.
Haq qoshiga men nechuk
kofir bo'lib borarman?!

SAVOL

Zabar emas, zer bo'lsam,
Na qoplon, na sher bo'lsam.
Tuproq bo'lsam, yer bo'lsam,
Samoga nima deyman?

Quyoshga boqolmay tik,
Yashasam boshim egik.
Mag'rib og'a-yu Mashriq
Boboga nima deyman?

O'zimni o'ylamasam,
O'zimga so'ylamasam.
O'zimni ko'rmasam-da,
O'zimni tinglamasam...
O'zimni tanimasdan,
Dunyoga nima deyman?

Uyqum-la ovora tun,
Nafsimga parvona kun...
Yoniq so'z aytmay bugun,
Fardoga nima deyman?

Avji yo'q sado esam,
Bosh esam, ado esam.

Men o'zim gado esam,
Gadoga nima deyman?

Mingni olib, yuz bergan –
Men – o'zidan yuz burgan...
Ilhom bergan, so'z bergan,
Ko'ksimda urib turgan
Xudoga nima deyman?!

Xudoga nima deyman?!

IYMON

Chiqib ketdim azal ko'shkidan –
chiqib ketdim padar pushtidan,
chiqib ketdim ajal burnidan –
muvallida onam qornidan;
chiqib ketdim siqiq beshikdan,
chiqib ketdim xona, eshikdan,
chiqib ketdim ko'cha, mahaldan,
chiqib ketdim qishloq, shahardan,
chiqib ketdim, qilmadim toqat...
quyushqondan chiqmadim faqat;
hech qayerga sig'magan savil,
quyushqonga sig'dim muttasil.
Magar chiqib ketdimmi bir bor?
Kechirgaysan, o, Parvardigor!..
Men sabiyini vasli Yor tomon,
omon olib borgin, quyushqon!

HAYOT QO'SHIG'I

Zumrad chiroqlarga qo'ngan sharorim,
nasrin liboslarda olgay qarorim:
sovib borayotgan yoshligimmi qish,
yoki zarralarga singgan bahorim?

Pokiza dekabr,
oppoq dekabr,
bu tunda qoldirar tanim beqabr;
yo'llarga sochilgan nastarin tomchi,
qanchalar tozadir,
qancha beqadr.

Ko'zguga urilgan qushday sarsari
ko'nglim kabi erib boryapti bari –
zaminij shukuhim,
samoviy ruhim
va chorak asrimning zarrachalari.

Erib borayotgan poralar – abas,
nahot, husn najot chorasi emas?!
Qahraton – qattiqqo'l murabbiy,
faqat –
yanvar bilan fevral orasi emas.

Qahraton – qalbimga tomir otgan darz,
qahraton – shuurda gullayotgan dars,
o'zimday miskin-u,
o'zimday mag'rur,
o'zimday qobil-u,
o'zimdayin chars...

Bir kuni...
sevilgan paytida fevral,
muzlarga xayruxo'sh aytadi fevral,
yuzlari loladay yonadi birdan
va martning yoniga qaytadi fevral...

Va yig'loq bu muzlar kular ma'mulan,
va jilg'a-jo'ylarda aytajak o'lan,
va yalang gullarni kiyintirar mart
mening erib ketgan hayotim bilan.

ERTAK

O'sha-o'sha zamonlar,
Kechmish bir kun kechagi,
Yo'lga chiqdi xudojo'y
Minib olib eshagin.

O'tdi daryodan, ko'ldan,
O'tdi sahrodan omon.
Kutib kuzatdi yo'lda,
Marv-u Hirot, Xuroson.

Ko'rdi ikkovi birday
Safar gasht-u ozorin;
Mashhad, Tehron bozorin,
Mozandaron mozorin.

Sharqning so'l-sog'larini,
Bag'dodning bog'larini,
Shom-u Yaman tomonni,
Yaxshi bilan yomonni.

Xasta-yu xush, sog'-u bad...
Ko'rdi zinama-zina.
Qarshi oldi oqibat,
Makka bilan Madina...

Zahmatlar bitdi oxir,
E'tiqod – ko'ngil toji,
Qaytdi bir kun musofir,
Yurtiga bo'lib hoji.

Safardan kelgach horib,
Qaridi, o'ldi eshak;
Na tojir bo'lib qaytdi,
Na hoji bo'ldi eshak.

ILTIJO

Yildirim yillarimni
yellarga yo'latma, Yor!
Haq degan tillarimni
har kasga tunatma, Yor!

Qo'ya qol anduhimni,
so'ndirma shukuhimni;
osmondagi ruhimni
tuproqqa belatma, Yor!

Yurak to'lib-toshinib,
yig'lamasin yoshinib,
arslonning boshini
qashqirga silatma, Yor!

Jon so'ragil burd uchun,
tan tilagil yurt uchun,
qarchig'ayni qurt uchun
cho'qqidan qulatma, Yor!

Elitma eldan burib,
el bo'lay elga yurib,
dil Senga to'lmay turib,
paymonam to'latma, Yor!

ISHQ

Parichehra, gulbadan,
senga dil bog'ladimmi;
sen ketsang, men dunyodan
kechishni xohladimmi?

Yasholmayman derdim, boq:
seningsiz o'ldimmikan?
Musofir bo'ldim, biroq
musulmon bo'ldimmikan?..

Toza hislarga to'ldi
ko'ngilkosa, sarvinoz;
tasvirga qarab, bo'ldim
musavvirga ishqiboz.

Endi uni mastona,
axtararga urib qo'l,
ko'ngil degan devona
mamlakatga oldim yo'l.

Yo'lim na firqa, mazhab,
na silk-u tariqatdir..
kelganim – ayni matlab;
ketmagim – haqiqatdir.

IKKIMIZNING ERTAKLARIMIZ

Alf layla va layla¹
va Laylo,
va Majnun
haqda ming bir afsona
aytib beray sen uchun.

Alf layla va layla
ko'zlarimni shod ayla,
meni – afsonago'yni
har nigohda mot ayla.

Zamin ko'kka o'rlasin,
osmon yerga qorishib;
yerdagi oy husnidan
quyosh kulsin yorishib.

Yellar menday qoshingda
afsonalar so'ylasin;
oy o'rgilib boshingdan,
sevadi deb o'ylasin.

Ming bir kecha ko'zlarim
ko'zlaringga to'ymasin,

¹ *Alf layla va layla* (arabcha) – ming bir kecha.

shamol bo'lib qo'llarim
sochlaringni o'ynasin.

Ertaklarim – farzandim,
yechsalar bandi-bandim,
men yig'lasam – sen kulsang,
quvonsam, shakarqandim.

Desang: ming bir afsona
qaydan keldi, afandim?
Men barini, jonona,
ko'zingdan o'margandim.

Ertak sabab nechamiz
dil bandini yechamiz;
biz ketamiz,
ertakday
yashar ming bir kechamiz.

O'N SAKKIZ MING OLAM QISSASI

O'n sakkiz ming olam oralab,
bir mengina tanho va g'arib,
eshigingni bordim qoralab,
ko'zlaringdan kulgu axtarib:
o'n sakkiz ming olam ichra bir
senda ekan bundayin kulgu –
jahannamiy qahqaha zohir
va jannatiy nasimdan ulgu.
Qora oqshom so'yladi ertak,
yuragimga chiqding yugurib:
qirqta joning ustiga-ustak
bir jonimni olding sug'urib...
So'ng torgina kulbam soriga
qaytdim jonsiz vujudim bilan,
seni bitgan falak koriga
sano aytdim sujudim bilan.
O'n sakkiz ming olam ichinda
alqab mening nigahbonimni,
axtaraman oqshom ichimdan
sen sug'urib olgan jonimni...
va har safar u mehribonim
siylaganda aybim bag'ishlab,
vujudimga kirganda jonim
bir kulgingga qaytaman tashlab...

va har safar ming bitta oshub
ketib,
qolar mag'rur va munglim:
o'n sakkiz ming asrlik bosh-u
o'n sakkizga kirmagan ko'nglim.

MAYNOMA

Mayga dardim qormasam,
kimga ko'ngil yorgayman?
Mayxonaga bormasam,
qay xonaga borgayman?

Qay xona manim xonam?
Mayxona manim xonam!
Beboda saroyim ham,
vayrona manim xonam.

Ichganim may bu rohda,
chunon qul bo'la keldim;
yo'qsa, kelganim soxta,
yo'qsa, qo'lbola keldim.

Yo'qsa, ishtiyoqingdan
nechun andoza berding!
Ishq mayini quy, Egam,
dil deya kosa berding.

Bu boda ajab boda,
g'amboda, xudododa,
ichmayinmi har qatra
tushirsa Haqni yoda!

Tuyish bor-u, to'yish yo'q,
bir lahza tark etish yo'q,
bu mayga dilkosamiz
to'lmay turib ketish yo'q!

KO‘ZLARING HAQIDA BALLADA

Bir otashda yonar ikki tan,
ikki dilda bir o‘tning tafti;
ko‘zing: “Ko‘zim aylang, – deb, – vatan”,
ko‘zlarimga noma yo‘llabdi.

Bitta shirin diydor qasdida,
boqib ko‘zim kuygani-kuygan;
ko‘zlaring-ku, kulgu ostiga
g‘amlaringni berkitib qo‘ygan.

Sen dardingni aylamay doston,
dil qa‘riga uni otarsan;
qancha nozik bo‘lmagin, jonon,
shuncha botirsan!

* * *

Men Qarshiga borganda
poyimga oy yiqilur,
sahrolar ko'kka sapchib,
osmonlar quyi kelur;
quloqlarimga mahzun
sog'inchning kuyi kelur;
tul hijronning motami,
visolning to'yi kelur;
quyosh yonar: "Nasafning
afsonago'yi kelur";
istiqbolimga shoshib
otamning uyi kelur;
yaltiragan yosh bilan
onamning ro'yi kelur;
opam, anisim, opam –
validam ko'yi kelur,
tomirimga lovullab
oqibat suyi kelur,
dilga ishq kuyi kelur,
dilga she'r o'yi kelur...
onamning ko'zlaridan
jannatning jo'yi kelur,
otamning terlaridan
Xudoning bo'yi kelur...
Xudoning bo'yi kelur
men Qarshiga borganda!
Men Qarshiga borganda...

KO'CHA HAQIDA ERTAK

Bu ko'chaning yo'llari toza,
bu ko'chaga yuqmas hech g'ubor,
olib kelib tog'dan andoza,
rangin ifor purkaydi bahor.

Bu ko'chada kular atirgul,
bu ko'chada yig'lar andalib;
bu ko'chadan ketarman nuqul
va qaytaman nuqul aldanib.

Ko'ngil to'la mayga o'xshaydi,
sipqoraman sevgi jomini:
bu ko'chada bir qiz yashaydi –
men bilmayman uning nomini.

Yorlaqarmi yo qismat alqab,
tutqizarmi oppoq qo'lchani?..
Ajab savdo: bir inson sabab,
sevish mumkin ekan ko'chani!

INSON

Men seni sog'insam,
sog'inaversam...
ko'zingdan tun zabun,
orazingdan moh.
Ruxsoring shamiga sig'inaversam...
mendami gunoh?!

So'zing sharif deyman,
taning siym deyman;
qalbing Ka'ba emas,
undan azimroq!
Agar shu shak bo'lsa, kechirsin deyman
Janobi Xalloq!

Ovozing anbar-u iforing mushkin,
seni farishta deb atashim mumkin.
Ammo gunohing ko'p...
gunohing uchun,
armoning,
azobing,
dil ohing uchun...
Men seni sevaman,
sevaman,
inon –
Inson!

* * *

Bir sen borsan!
Bir sen borsan!
Bir...
Bir sen bo'lgin,
sensiz bo'lmasin;
bir sen bilan,
sen bilan banddir
yuragimning har to'rt bo'lmasi!

Bo'lmalarga sig'magan olov
sachrab ketsa ming bir yo'lakka,
o'ksimasin –
ich-ichimdan yo
joy tegmasa sendan bo'lakka.

Sensiz qolar bo'lsa bu maxzan,
tutar bo'lsa dunyo barini,
vayron ayla, mayli, shu lahza
yuragimning bo'lmalarini!

TUN

Sirimizni sotmagan,
sir saqlagan bus-butun,
“Tss!” degancha labiga
barmog‘ini bosgan tun
nay nolasin keltirdi
qulog‘imga ne uchun?
Yo meni aldayapti,
yo aqldan ozgan tun.
Tashlayinmi supurib
xotirlarni yo beun
daryo dilim ko‘pirib,
ko‘zlarimdan toshgan tun?!
...Seni eltar o‘zgaga
qora sochin yozgan tun,
ayvonimda mung‘ayib
oy o‘zini osgan tun...

* * *

Yozda qorni sog'inasan,
Qishda izlaysan quyosh;
Bolalikda ulg'aysam deysan,
Qariganda – yosh;
Bo'ston tuzmaysan-u,
Gulni yulqasan;
Sherdan yirtqichsan-u,
Mo'rdan qo'rqasan;
Binafshani hidlay turib,
Maysani ezasan;
O'rmonda qo'ziqorin terib,
Daraxt kesasan...
Ne deyishni bilmay,
Turibman hayron:
Kimsan, Inson?
Nimasan, Inson?!

* * *

Yashash og'ir ekan –
chorak asr xayoli bilan,
orzusi,
umidi,
zavoli bilan,
javobsiz sevgining savoli bilan...
yashash og'ir ekan –
yashash shart ekan –
qalb bilan,
ishq bergan kamoli bilan...
Muhabbat, muhabbat,
saharlarga ayt:
ko'ksimni to'ldirsin shamoli bilan!
Tonglarga nurlanib chiqayin peshvoz,
chehramda Tangrining jamoli bilan...

* * *

Quyosh edi mag'rur bu boshim –
dengiz eding – cho'kdi qa'ringga;
botay deya joy axtarib jim,
ko'mildim oq cho'qqilaringga.

Kokillaring to'zg'ib parishon,
og'och bo'lib aytdilar olqish;
olov bo'lib yondim, parijon,
eridingmi, yo navnihol qish?!

Ko'rdim garchi visol-u firoq,
quchdim tan-u, tutdim qo'lingni,
qo'lga kirgan dunyodan biroq
topolmadim, parim, ko'nglingni.

Oftob bo'lib boshingda kunduz,
yetakladim yorug' kunlarga.
Qoshi hilol, ko'zlari yulduz,
sen oy bo'lib, ketding tunlarga.

Kun qolmadi kunduzga bu kun,
ochding xayr-u xo'shga labingni...
o'g'rilarning kuni tuqqan tun
o'g'irlyayman endi qalbingni!

MASIH TAVALLUDI

Har bir inson Isoga homilador Maryam kabilidir.

Jaloliddin Rumiy

Dunyo bu suluv ag'yor
kelinning sepi, Maryam,
dard-chi ruhsuyar alyor,
dard diling zebi, Maryam.

Dunyo zar kibi, Maryam,
to'zar par kibi, Maryam...
xurmolar yashnasin, kel,
nola qil, Bibi Maryam!

Chin dardda rizo bordir,
rabbona ishq bo'g'ilmas...
ichingda Iso bordir,
dard chekmasang tug'ilmas!

YO'LOVCHI QO'SHIG'I

Visol istar, diydortalab
qalbim yoqay tafting qalab,
netay dunyo gardin yalab,
eltolmasam gar yelkalab?!

Dedi: Haqdan tonib bo'lmas.
Dedim: tonmay tanib bo'lmas,
sevgi sevgay o'rtamoqni,
bu ishqni o'rganib bo'lmas.

Johil o'zim, porso o'zim,
muslim o'zim, tarso o'zim,
bu kun ko'zin ochgan men-u,
dunyo qadar farso o'zim.

Totganim tuz – tuzing bergan,
aytganim so'z – so'zing bergan,
bir dam uzma nigohingni,
bisotim shu – O'zing bergan.

Harna mushtoq, harna zorman,
visolingdan umidvorman,
gar jannatiy emas bo'lsam,
huzuringga bu nav bormam!

TOSH HAQIDA ERTAK

Usmon Azimga

Ey bo'g'zimni yoqqan achchiq bo'z,
ey sen ruhi ravonim ko'rki –
gulxanlarda yongan turkiy so'z,
gulxanlarda yonmagan turkiy!

Ey toshlarni sayratgan kalom,
ey boshimni omon tutgan bo'rk,
ey sen... meni kechir, vassalom,
kechir deyman, Hazrat Abutturk!

Gunohkorman qoshingda butkul,
gumrohman-u osiyman tamom...
kechir deyman, aybimdan o'tgil,
olma deyman faqat intiqom.

Shu dashtlarda kezdim ming yillar,
shu oftobda o'sdim, isindim,
shu ko'ksimga botdi sohillar,
shu qirlarda yuksaldim, indim.

Shu soylarga to'kildi ohim,
shu bog'larda pindiqlik otdi baxt,

qahqahamdan ungan og'ochim,
faryodimdan to'kilgan daraxt...

Men barini kuyladim jo'shib,
kuylarimdan dashtlarim qondi,
men kuylagan u dilbar qo'shiq
istilolar o'tida yondi.

Yondi bari jizg'anak bo'lib,
yondi bari ko'kka urib bosh,
kul shaklida topdilar o'lim...
vafo qildi menga faqat tosh!

Shu tosh qoldi sendan esdalik –
tosh shaklida qotgan turkiy dil!
Kim bevafo kelgan menchalik?!
Kim menchalik noraso o'g'il?!

Men bilmasman
kuylarim naqshi
runiymidi,
oromiymidi,
jilvalari,
nuri,
duraxshi
yerlikmidi,
osmoniymidi?!

Menmi o'sha – unutgan tavba,
o'ylaringni,
ehsoslaringni;
bir asrda to'rt marotaba
o'zgartirgan liboslaringni?!

Yo'q, men emas –
shu kengliklarda
yig'lab-kulib qo'shiq aytmasam,
ko'tarmasam seni bir parda,
men men emas – senga qaytmasam!

Qaytajakman qoshingga, ona,
yoshlarimni to'kkayman taxir.
Onamdirsan axir yagona,
yakka-yolg'iz otamsan axir.

Ey bo'g'zimni yoqqan achchiq bo'z,
ey sen ruhi ravonim ko'rki –
gulxanlarda yongan turkiy so'z,
gulxanlarda yonmagan turkiy!

TOPDIM

Hijronda vasl topdim,
gumonda asl topdim,
bahor, yoz, kuz-u qishdan
o'zga bir fasl topdim.

Ishq qayga olib bordi,
ishq mayga olib bordi,
may so'zga olib bordi,
gulyuzga olib bordi,
gulyuzning jilosidan
she'r otli qasr topdim.

Ko'z ochdim-u xobidan,
ho'pladim ishq obidan,
qalbimning tub-tubidan
Robbimga rasul topdim.

Ro'yo-yu riyolardan,
kechib dil siyolardan.
Rumiy-u Navolardan,
kelgan u ziyolardan
ishqimga kasr topdim.

Robbimo, na g'am topdim,
g'ordaman, shag'am topdim,

bosmoqqa qadam birla
yozmoqqa raqam topdim.

Onimga asr topdim,
xush bo'y-u atr topdim...
umrimni atab, illo,
bir inja satr topdim.

Bir inja satr topdim!

* * *

Men – sevgiman!
Bor bisotim – ishq,
va g'am,
va g'am,
va g'amgin qo'shiq
va iztirob,
va oh,
va anduh...
qo'shiq so'ra,
ishq so'ra mendan,
o'zgasini so'rama, gulrux!

* * *

Ko'nglim edi ko'zimda balqqan,
Yolg'iz kema singari qalqqan,
Qalqib-qalqib eltajak haqqa
Olib bormas hilol ham, xoch ham.

Tanho o'shal qoldi habibim,
Manim dardim, manim tabibim,
Bo'lolmaydi unday nasibim –
Zarhal taxt-u tillavor toj ham.

Sog'im o'sha, betobim o'sha,
Jandam o'sha, kimxobim o'sha,
Men o'zimni yashirgan go'sha,
Umrin uchun xiroj ham, boj ham.

Hojat emas dunyo bilan mol,
O'zi orzu, o'zi totlig' fol,
Nur taragan ko'kday bezavol,
Undan sizar rushd-u rivoj ham.

O'zi boshlar g'avg'o, malomat,
O'zi qolar ammo salomat,
O'zi bosqin yasab alomat,
O'zi bo'lar talon-toroj ham.

U bir sirli muqaddas ma'vo,
Undan manim hojatim ravo,
Orzum uyi – dorul-muddao,
Shunda kechar layli me'roj ham.

Unda manim tavallo, tavbam,
U Masjidul Haramim, Ka'bam,
Unda shayton in qurgan Miyno,
Hajar asvad, Muallaq tosh ham.

Ham pok-u sof, ham burd-u balo,
Ham shunchalar ma'sum-u a'lo,
Unda qo'nim topgan Taolo,
O'zgasiga yo'q ehtiyoj ham.

Gadoman-u, shahman deb aytsam,
Yo'lchiman-u, rahman deb aytsam...
Ishonmaysiz haqman deb aytsam?!
Mansur bo'lgan bobo Halloj ham!

USHSHOQ

Ishq g'amidan g'ayra savdoyimiz yo'q,
Oshiqmiz-u, junun avzoyimiz yo'q.
Sevgi Yora yor-u, oshiq – xudojo'y,
Musulmon-u buddiy, tarsoyimiz yo'q.

Xizr suyi tomgan bahorimizga,
Nur sizajak layl-u nahorimizga,
Achinmangiz asti ahvolimizga,
Axir sizning bila parvoyimiz yo'q.

Salomatdir ushshoq telbalari-da,
Sabzanurlar o'ynar jilvalarida,
Axir ko'zlarimiz qiblalarida
O'shal ishqdan bo'lak ma'voyimiz yo'q.

Diling tanho g'arib ezganing baxtdir,
Yorning bir gardini sezganing baxtdir,
Sevganing, sevganing, sevganing baxtdir,
Bo'yla baxtdan bo'lak da'voyimiz yo'q.

Junun dashtida biz izlagan Laylo –
Husn bozorida topilmas aslo.
Yo Mavlo, qalbimiz tark etma, Mavlo!
Bizim shundan bo'lak mavloyimiz yo'q!

SERENADA

Jonim, jismimizni yoqar bitta o't,
jonim, ruhimizni o'rtar alanga,
tutsang qo'llarimni kishan bo'lib tut,
tag'in ish qolmasin g'amgin o'langa...
Tag'in fig'onimdan o'rlnasin dud,
tag'in osmonimda rangsiz ko'lanka,
daraxtday chayqalib qolarman mahdud,
daraxtday ildizim yerga ulangan.
Ildizday tuproqqa boraman singib,
ildizday suv izlab botaman chuqur,
bir kuni zeriksam, zulmatni yengib,
qo'llarim gul bo'lib tuproqdan chiqur
va zamin aylanar asil go'shanga
va zamin bo'lg'usi dilbar go'shanga
va senga qo'llarim eltajak kimdir
va sening qo'llaring tutgum o'shanda.
Jonim, ruhimizni yuvar alanga,
jonim, jismimizni yoqaverar o't,
jonim, kun qolmasin g'amgin o'langa,
jonim, qo'llarimni endi mahkam tut,
jonim, qo'llarimni endi mahkam tut!

* * *

Bir g'arib epkindan qalqib borar dil,
bir nozik nasimdan sochlar sochilar,
bir yupanch axtarib tentigan ko'ngil
qulfi dudoqlaring bilan ochilar.

Bir ko'ngil mulkiga aylangan jodu,
bir ko'ngil mulkini asir olgan gul,
bir telba nigohdan to'kilgay yog'du
sening olovlangan ko'ksingga nuqul.

Bir qaro sochlarning bergan hadyasi,
bir qadoq qo'llarda pindiqlagan don,
bir qulga Egamning qilgan fidyasi,
bir qulning bag'ridan yulqib olar jon.

Bir shirin tushlarga cho'milgan tunlar
bir kamtar tonglarga eltarkan yumush,
bir shoir ruhiga bergay jununlar
tus ko'mir ustidan yoqqan bu kumush.

Bir nadim hislardan yig'ilgan daryo –
bir g'ujur – yurakka boylangan duldul,
bir bilar dunyomdan olib qochar yo,
yo uni tizginlab olarman butkul!

SAFAR

Shamol umrim bilan o'ynaydi poyga,
Zamin chinor bo'lib chang soldi oyga.
Qanday borish mumkin, yuragim, aytgil,
Ko'ngil degan joyga?!

Onam bahorlarin sochqilab soyga,
Otam qaddi borar aylanib yoyga.
Yetib kelmadimmi, yetib keldimmi
Inson degan joyga?!

Qancha "urho"larim evrildi "voy"ga,
Dunyo tushib oldi dil degan roygga.
Qumday gunohlarim xarsangday botdi
Vijdon degan joyga.

Garchi qorganim yo'q ruhimni loyga,
Turmush tashvishlari ko'lanka yoygan
Tang-u tor so'qmoqdan borarman yig'lab
Shoir degan joyga.

Yurak evrildi-yu majnunsaroyga,
Sohib bo'lib chiqdi ozod humoyga.
Qonim lola bo'lib ko'rk berar ko'klam
Vatan degan joyga.

O'zimni topshirsam butkul xudoyga,
Ruhim uchar minib qo'shqanot toyga.
Bu zahmat, bu lazzat olib bormasmi
Alloh degan joyga?!
Haq degan joyga?!

OYNAVAND IDORA HOVLISIDA

Yo'lak supurardi ro'mollik ayol
quyosh tirik nurlar sochgan pallada;
bir-bir o'tar edi bundan bemalol
yo'g'on bo'yinlar-u barkash kallalar.

Hojat qog'ozlarin yoqardi erkak
kun terak uchini kelganda izlab;
kirib-chiqar edi uychaga lak-lak
osilgan qorinlar, ko'pchigan yuzlar.

Ajriq yular edi xayolchan bola
o'yin boshlaganda erka nasimlar;
bir-bir qaytar edi beistihola
yo'l-yo'l bo'yinbog'lar, tim qora shimlar...

Bir ona, bir ota, bir bola mahzun,
rizqini mehnatdan jamlagan edi;
ular bir-birini ko'rmaslik uchun
kunning uch mahalin tanlagan edi.

Kimdir qarol esa, kimdir o'tinchi,
kimga gul tutadi taqdir, kimga – xas...
mening boshliqlardan bitta o'tinchim:
uchchovin biryo'la chaqirma bas.

Ayol ezilganin ko'rmasin erkak,
erkak egilganin ko'rsatma, Xudo;
g'ururi sinmasin farzandning, falak,
uni ishonchidan etmagin judo!

* * *

Ey ko'zlari moviy sevgilim!

Taxmondagi ko'rpaday qat-qat
ohlarimiz,

faryodlarimiz...

"Yo falak!.." deb dod urib faqat
fatvo berdi ajdodlarimiz...

Sen dunyo bo'l men uchun, erkam,
sendan bo'lak dunyodan kechay,
gardlarimni to'kay tamoman,
dardlarimni to'kay tamoman,
dil bandlarin tus-tugal yechay!

Qo'yib bergin,
tig'day sanchilib,
yulduzchalar shaklida bu kech
tilka-pora bo'lsin ko'k toqi...

tik qadalib faryodlarimiz

larza solsin falakka,

toki

garddan,

darddan xoli yashasin

va bezovta qilmasin ko'kni

"Yo falak!.." deb zuryodlarimiz!

Sen dunyo bo'l,

to'kilsin dilim,

ey ko'zlari moviy sevgilim!

ERTAK HAQIDA ERTAK

Bolalikda qo'ymasdim omon:
– Ertak aytib bering, buvijon!
Buvim aytgan ertakda doim
murodiga yetardi inson.

Ertakdagi cho'pon singari
sevib qoldim men ham beqaror,
sevganimning ertaklardagi
malikaday kulgichlari bor.

Ertakdagi sevgi singari
ostin-ustun bo'ldi yer-u ko'k,
faqat...
faqat ertaklardagi
cho'pon kabi sevilganim yo'q.

Tag'in hijron surib keldi ot,
armon bu – kul ostidagi cho'g'.
Aybim mening –
shahzoda bo'lib,
koshonada tug'ilganim yo'q.

To murodga yetmay afsonam
tugamasin der edim hargiz.

– Ertak tamom! – dedi jilmayib
yuragimni o‘g‘irlagan qiz.

Nahot shundoq tugar?
U hamon
yuragimni qaytib bermagan...
Buvijonim menga hech qachon
bunday ertak aytib bermagan.

BOLALIK

Qor jilg'aga aylanib,
ketdi hayot soyiga:
ketaverdi loylanib
tanimagan joyiga.

Qorligidan asar yo'q;
qayga yetdi, aytmaydi...
...u qor bo'lib yashagan
cho'qqisiga qaytmaydi...

SEVGI BUYUK UMMON EKAN...

Sevgi buyuk ummon ekan – kemasi yo‘q,
Ishq ahlining zaboni bir – shevasi yo‘q,
Chinor ming yil yashar, ammo mevasi yo‘q,
Chinor umrin so‘ramagan nodon emas.

Men sahargi sabo edim, nasim bo‘lay,
Sevgini haq bilganimga amin bo‘lay,
Zamin edim, zaminman-u, zamin bo‘lay,
O‘zin ko‘kda sanaganlar osmon emas.

Agar qo‘lga qo‘l qovushsa – izzat bo‘lar,
Agar labga lab qovushsa – lazzat bo‘lar,
Agar dilga dil qovushsa – jannat bo‘lar..
Demak, yerda jannat qurish oson emas.

...ga

She'rlarimni sevibsanki, bas,
ko'zlaringni to'ldirib yoshga,
men axir sen kutgan odammas,
men boshqaman, tamoman boshqa.

Ishonaver, munisa singlim,
o'tgan axir tajribalardan:
ochilmagan qo'riqday ko'nglim
ortib qolar tarjimalardan.

Ko'zlarimga inongil, vale
so'z boshqa-yu, tiriklik digar;
allaqachon bo'lardim valiy
she'rlaringa o'xshasam agar.

She'rlarimni sevibsanki, bas,
ammo meni kezma axtarib:
ular qancha azim, xushnafas,
men shunchalar g'aribman, g'arib.

She'rlarimni sevibsanki, bas,
qarog'ingda halqalansa nam,
artib qo'yish qo'limdan kelmas,
tushun, jonginam...

Bir kun ko'nglim topar tarjima,
bir kun ko'nglim topar tasalli,
u shunchalar bo'lar karima,
unda Alloh qilar tajalli.

Bitilsa gar o'shal buyuk bayt,
ko'nglim uchun qilsa kifoya,
yo yashashga qolmaydi hojat,
yoki umrim topgay nihoya.

SENGA DEGANIM

Bunday qaramang, deysan,
men shunday qaradimmi?
Laylosiga muhtalo
Majnunday qaradimmi?

Qayrilmaqosh, qarasam,
qarabman-da, axtarim;
yurgan edim qobirg'am
davomini axtarib.

Qanday qilib ko'zimni
uzolgayman tamomi,
buncha go'zal bo'lmasang,
qobirg'amning davomi?!

MEN QAYTAMAN

Men qaytaman, kipriging soyasiga qaytaman,
irmoqlarga – dunyoning doyasiga qaytaman,
boshlarini toshlarga urgan kekxa burgutning
polaponi ko‘z ochgan qoyasiga qaytaman.

Men qaytaman, dil-u yod orasida qaytaman,
men qaytaman, ko‘zlaring qorasida qaytaman,
bir qizchanning kulgichli chehrasida porlagum,
bir jununvash o‘g‘ilning orazida qaytaman.

Men shundayin kuyuk dil porasida yasharman,
men shundayin beg‘ubor, norasida yasharman,
men shundayin beqaror – tuproq, havo, o‘t va suv
himmatidan zarralab bino bo‘lgan basharman.

Anglamayman qandayin tug‘ilmoqda aytarim;
qulog‘ingga shivirlab aytayotgan baytlarim
andozasi ruhimda yaralgandir, ehtimol,
rabbim bilan falakda va‘dalashgan paytlarim.

Men qaytaman, ketdi deb suyunma bir lahza ham,
yo qaroqda jimirlab o‘ynamasin zarra nam,
g‘am chekmagin, Sendaman – pok dilingda
zindaman;
shoirlar o‘lish uchun tug‘ilmaydi, jonginam!

* * *

Ruhim mening – sangi palaxmon,
shul jismga kelib tushdi ul;
talosh qildi shayton va Rahmon
joy topmoqqa bu jondan nuqul.

Ko'nglim mening – Robbim husniga
oyina-yu akkos bo'ldi, bas:
endi shu bir aksning o'rniga
boshqasini ko'rsata olmas.

Analhaq deb kirganman oxir
tag'in Mansur degan bichimga.
Ket, Azozil,
sig'maysan,
axir
Xudo bor-ku mening ichimda.

* * *

Men ham intizorman, men ham muntazir,
Men ham diydoringga mushtoqman hanuz.
Men ham telba edim, ammo benazir,
Men ham oshiq edim, ushshoqman hanuz.

Mening ham lolarux maydir ichganim,
Menga ham tor keldi osmon uchgani,
Hamma oshiqlardek men ham bir g'ani,
Hamma oshiqlardek qashshoqman hanuz.

Eski bir jununga doirman hamon,
Sevgi sahrosida soyirman hamon,
Suyuk so'z to'kilgan shoirman hamon,
Kuyuk bo'z to'kilgan mashshoqman hanuz.

Bir yigit umrini sipqorgan o'g'ul,
Bir ayol sochini qorga ko'mgan g'ul,
Bir malak tushlarin ziynatlagan gul,
Bir pari poyiga tushoqman hanuz.

Johilligim ayon, oqilligim rost,
Zabonimni yoqar aytilmagan roz,
Ko'zing ummonida xasman sarafroz,
Alvon dudog'ingda titroqman hanuz.

Ko'klam andalibdan navo keltirdi,
Kuzak hazin tusli safo keltirdi,
Falak ruhqushinga havo keltirdi...
Tuproqman... tuproqman... tuproqman hanuz.

ICHIMDAGI URUSHLAR

To'lmog'ing istadim, ey umariy jom,
to'kilmoq istadim –
to'kilgandayman:
yana she'r,
yana ishq,
yana soz,
ilhom...
sevib qolganga o'xshayman.

Yana rivoyatlar aytadir g'alat
Lev Nikolayevich,
London,
Kafka,
Rey..
va Shoyim Bo'taning "Shox" in varaqlab,
moziyni pullaydi Brodvey.

Temur qaptolida sarboz kurantlar
bong urarkan to'qqiz yarimga,
mitti quloqchinlar najib dunyodan
xabar keltiradir quloqlaringa.

"Farscha sharqilar" da bir go'zal turku:
Muhammad Mu'tamid Hofizdan aytar.
"Uzxits nuqta net",

sendan iltimos,
zamonamga qaytar.

Yetar,
oqizmasin ko'zdan yoshimni
ustodi Muhammad Rizoyi Lutfiy,
Mu'in-u
Siyimo-yu
Abdulhay Vafo
va Ajmal Porsoning jununiy lutfi.

Ichdan sharaflagan ashrofim g'arib,
ichim mashriqdir-u atrofim mag'rib,
yulduzlar chirmashgan daraxt poyida
kezaman qalandar Sharqni axtarib.

Oltin gitarali oltinsoch yigit
oltin qo'shiqlarin sochadir jonli,
g'arib sevgilarni qiladir ta'kid:
"Ay nov yu von mi tu,
ay nov yu von mi..."¹

Oltinsoch,
"Ra'no"ni aytsayding,
hecham
ikkilanmay borim berib g'amboda,

¹ Qo'shiqdan: I know You want me too – Bilaman, sen ham meni xohlaysan (ing.).

Botirim hurmati,
Yugnakiygacha
ketgan bo'lar edim poyi piyoda.

Oltinsoch,
tushungin,
talx-u sho'r daryo
o'stirgan qamishdan tug'ilgan nayman,
yana sahroyiman,
boz ustiga, o,
sevib qolganga o'xshayman.

Oltinsoch,
kerakmas mayda tuyg'ular,
ko'ksimda chayqalar bir umariy jom,
qo'yaver,
o'ldirsa o'ldirsin shular:
ishq-u ishq,
ishq-u ishq
va she'r
va ilhom!

JONIM

Jonim neni der, jonim?
Jonim seni der, jonim!
Qahring ila mehringdan
Zabar ila zer jonim.

Yulduz o'zing, oy o'zing,
Paykon o'zing, yoy o'zing...
Men topinar joy o'zing;
Osmon ila yer – jonim!

Muzman – meni yondirgin,
Tashnadirman – qondirgin,
Meni mendan tondirgin,
Fikrim – jayron; sher – jonim.

Jonim neni der, jonim?
Jonim seni der, jonim.
Men senga aylanganman,
Menga meni ber, jonim!

SAHRO BAHORI

Biz baxtiyor edik,
biz shodon edik,
hurlar olib qochib xayolimizni.
Osmon yulduzlarga to'lgan kechada
aprel o'g'irladi bahorimizni.

Xayollarni yulib otdi garmsel;
tilaklarni tilka ayladim.
U-chi,
bo'stonimda qolib ketdi u –
gulga aylanib...

Avgust bulog'idan simirdim safo,
soch silatib kezdim sho'x yelvizakka.
Tag'in men beomon,
men bir bevafo,
yozni yolg'izlatib,
ketdim kuzakka...

Endi yana shodon bo'lamizmi, ayt,
shabnam bezarmikan nahorimizni?!
Qaytib berarmikan bizga yana mart
aprel o'g'irlagan bahorimizni?!

TERAKLAR

Teraklar – qalbimga qadalgan qilich,
teraklar – mazlumning yaydoq qo‘llari,
o‘rgating, g‘ururdan tushmayin xorij,
o‘rgating tik turib o‘lmoq yo‘llarin;
to yashay dunyoda egilmay asru,
to tushmay behuda huzun hollarga,
to tanlar vatanga ustun bo‘lsin-u,
to tanlar do‘nmasin majnuntollarga.

QANCHA GULLAR...

Qancha gullar bog'imda kulgan,
qancha gullar dastingda so'lgan,
qancha oylar hajringda to'lgan,
qancha orzu tug'ilgan, o'lgan,
qancha hislar bor edi ulkan,
qancha jabring umrimni yulgan!..
Ko'zlaringga qamalgan dil ham
bir zamonlar meniki bo'lgan!

* * *

Esingdami, aka,
yoz oqshomlari,
zangor shu'lalarga cho'mgan so'rimiz,
baqalar sayragan tun ilhomlanib,
ko'klam kengliklardan arazlagan kez,
osmon havzasida porlagan qizlar,
nozbo'y hidlarini ulashgan palla,
shakarob tuproqdan sochilgan islar,
kimsasiz mahalla?!

Eski "Jenifer"ga termilib qanday
ajab afsonalar ko'rardik qancha:

Devid Attenboro,

Mel Gibson,

Van Damm,

Jet Li,

Jeki Chan...

Film yarmidayoq uxlab qolardik,

qolgani tushimda bo'lardi bunyod.

Qiziqtirmas edi bizni behadik

Binyamin rasmiga topingan dunyo.

Bizni qiziqtirgan o'shanda faqat

urush sahnalari

va jang-talotum

va mardona o'lim

va buyuk toqat,

"bidish-bidish",

“bum-bum”...

Ajab dalli edik ikkalamiz ham,

men – bir xayolparast,

sen – bir shumtaka...

saharlar chang yutib arpa o'rgan dam
esingdami, aka?!

Yam-yashil paykallar o'roq damidan
biroz tin olganda – kar, soqov, so'qir –
kechagi kinoni qolgan yarmidan
aytib berar eding ichingdan to'qib.

Sening qiyofangda kelardi balqib,
so'zlardi,

urardi

va bo'lardi gum:

Bryus Li,

Shohruxxon,

Makoley Kalkin;

“bidish-bidish”,

“bum-bum”...

Yolg'on edi sening hikoyang garchi,
garchi ishlanmagan sen aytgan film,
ammo ishonardim senga chippa-chin,
shunday sodda edi,
keng edi fe'lim.

Esingdami, aka,

yoz oqshomlari,

zangor shu'lalarga cho'mgan so'rimiz?!
O, hanuz qumsayman o'sha onlarni,
o, hanuz qolsaydim o'shanday tamiz!
Garchi davom etar to mana-hanuz
urush sahnalari,
kurash,
talotum,
o'limlar,
o'limlar...
va yana hanuz
"bidish-bidish",
"bum-bum".
Endi zerikarli bo'lib tuyular,
endi qo'rqitadi bu vahshiy "kino",
sening qiyofangda avramoq bo'lar
Binyamin rasmiga topingan dunyo.
Endi toliqadi ruhim
ichimda
kechgan "bidish-bidish, bum-bum-u buf" dan,
zoriqqan,
ichikkan mahdudman chindan
quduqda xojasin kutgan Yusufday.
Ajab ikki dalli bo'lgan edik jam:
men – bir xayolparast,
sen – bir shumtaka...
va hanuz ishonay
yolg'on bo'lsa ham

kino to'qib bergin men uchun, aka!
Yolg'on gapirmaysan endi, bilaman,
bilaman, ro'yirost aytasan endi,
akajon,
hozirgi rostgo'yligingdan
o'sha yolg'onlaring azizroq edi.
Bilaman, urush ham ko'rding – haqiqiy,
taloto'plar ichra yashading har zum,
chindan changal urdi har bir daqiqa
“bidish-bidish”,
“bum-bum”...
Ammo unutmagin
shu'laga botgan
eski “Jenifer”ga yondosh so'rini,
yolg'on hikoyangga ishonib yotgan
ukang ko'zlaringga tursin ko'rinib.
Osmon havzasida porlagan qizlar,
ko'yna zovurlarda hayqirgan baqa,
shakarob tuproqdan sochilgan islar...
esingdami, aka?!

Esingdami, aka,
yoz oqshomlari?!

SHE'R

O'lan aytar qamishzor,
kokillari tillodan –
termilganча she'r – ozor
tilab oldim Ollodan:

“Hayotrang maysalarning
ko'kka yetsin duosi,
shuurimga she'r bergin,
ey, olamning Xudosi!”

Qushchalarning alyori
tutganda ko'k yuzini,
bo'zlar edi, eshitdim
bo'z tuproqing bo'zini.

Qanday qo'shiq tingladim:
xandami yo nolami –
she'r ekansan, angladim,
ey, Xudoning olami!

* * *

Dunyo kimga imtihon,
kimga beshta sezimdir.
Sizga ochil dasturxon,
Haq jamoli bizimdir.

Uch shoxda uch kabutar –
ruh, tana, qalb – ismdir;
dunyo maktabim magar,
hayot mudarrisimdir.

Dunyotalabga dunyo
berib g'am yukin sindir,
bizni yoqqil-u illo,
sovqotganni isintir!

* * *

Qismat qizg'anmadi dard-u dog'ini,
falak qizg'anmadi hajr-u hasratin,
gul yor qizg'anmadi gul dudog'ini...
vasling sog'inchini gulday asradim.

Faqat buzmasang bas, dedim, oromim,
garchi senda edi hushu'im tugal,
garchi yashayverding oyoq osti, jim,
garchi kutganim bor o'zim ham mahtal.

Garchi muazzinning mahzun ovozi
yana bitta tongni uyg'otib berdi,
yana bitta kunni yelkalab moziy,
izg'ib kezib chiqdi chirpirak yerni.

Osmon ildizlari tutashgan daryo,
osmon changallari botgan ko'hna dasht,
osmon kaftidagi zangori dunyo
osmon etaklarin qildi qontalash.

Sokin to'lg'ondi-yu sahro ko'ksini
qamchin izlariday qiyib ketgan yo'l,
avval ko'zlarimga boqdi o'ksinib,
so'ngra qo'llarimdan tutdi u butkul,

yo'l ham qizg'anmadi juldur quchog'in...
Faqat bir istagim bor edi, bajar:
endi mening yo'lim tugamas chog'i,
endi sen umrimni qizg'anma, ajal!

O'TMISHDAN ERTAKLAR

Bolalikning bog'lari yondi
yashil qit'a o'rmonlariday,
lablarimga may tutdi hayot –
o'ta achchiq may.

Shundan beri ucholmadim bot,
shundan beri kaftimdadir jon,
oyog'ingga yopishdim, hayot,
o'tdan qochgan kaolasimon.

Odamlarga boqdim umidvor,
garchi bari norasta, sabiy,
har suv tutgan kasni bildim yor,
tashna, kuyuk kenguru kabi.

Esimdadir:
aprelmi yo may,
tutun misol o'sdi zorimiz,
yashil qit'a o'rmonlariday
yonib ketdi bug'doyzorimiz.

Zir yugurdi otam to'rt tomon,
og'alarim chopdi yoniga:
o't qo'ygandi qay bir musulmon,
musulmonning dasturxoniga.

Otam so'kdi,
onam yig'ladi,
momom uzoq qarg'adi aytib;
og'alarim qora paykalga
bir dona don sepmadi qaytib.

Bir bolakay o'ldi ichimda,
mushtdek tanda o'sdi bir odam:
bug'doyzorga qo'shilib shunda
yongan edi bolaligim ham.

Endi mavzu – non-suv, rizq-u ro'z,
endi go'dak xayollar abas,
endi sinchkov boqib turgan ko'z
boshqa edi,
oldingi emas.

O'sha yili qishning bo'roni
lashkar surib kelganida tik,
dorilangan urug'lik donni
tegirmonda tortib yegandik.

Aytolmasman nonga navbat ham
tinglamoqni kas-nokasini...
o'lchab berar edi so'ng onam
“magazinning buxankasi”ni.

Unutmayman
o'z haqqin otam
itga eltib tashlagan onni,
yeb qo'ygandim axir men nodon
Qoravoyga atalgan nonni.

Esimdadir yaxmalak yo'llar,
g'ichir-g'ichir eski aroba,
kalish,
chopon,
qizargan qo'llar,
temir suvdon – bo'yim barobar.

Maosh nima bilmasdik,
shuncha –
ishlasa ham qaydadir otam;
isitmalab yiqilmaguncha
aytmas edik dardimizni ham...

Ko'pga kelgan to'ydir,
mehmondir,
bari o'tdi,
biroq,
ne qilay,
bolalikning bog'lari yondi
yashil qit'a o'rmonlariday.

Shundan, balki, to'lishgan sabot
qayg'uni ham qarshilar tikka,
o'tish og'ir ammo,
ey hayot,
tiriklikdan tirikchilikka...

Dimog'larni yondirsin atir,
yondir,
hayot,
g'amning barini,
olov tutib yoqib qizartir
kelinlarning tandirlarini.

Baxtdan yondir mudom ko'zlarni,
ko'ngillarni yoqsin muhabbat,
o'tga solib tobla so'zlarni...
bolalikni yondirma faqat!

Faqat shuni so'rayman,
hayot,
toza hislar yonmasin derman;
sham yoqajak gugurtni, hayhot,
yomonlarning qo'liga berma!

* * *

Qorsiz qarshilandi qish tongi. Zotan
oppoq ko'rinardi keksa Qo'ng'irtov.
Nechun seni qor deb ololmadik tan,
ey maysa kaftida uxlagan qirov?!

Ko'yna mo'rilarda izillagan bo'z,
esingdami o'tmish chog'laring – tug'li?
Yarasharmi endi shamol degan so'z,
axir sen sahroyi dovulning o'g'li!

Nechun seni bo'ston demadik, jangal?
Nechun seni bahor atamadik, kuz?
Nechun aytarimiz aytmadik dangal?
Nechun yig'lar chog'i namlanmaydi ko'z?

Nechun borman deya ko'tarmaysan bosh,
nechun hayqirmaysan,
uchmaysan erkin –
ey, kulgu ortiga bekingan ko'z yosh,
ey, sukut ortida yashagan sevgim?!

KITOBSEVAR QIZGA

Sevib qoldim ne uchun?
Balki
dilni shundoq qiynagim keldi.
Sizning bilan,
o tengsiz pari,
sevgi-sevgi o'ynagim keldi.
Siz bag'rimda bo'lsangiz deyman,
ko'kda yulduz,
poyimda tuproq...
Sizni jondan ortiq sevaman,
siz kitobni sevasiz ko'proq.
Men deymanki:
– Qo'ymasam yomon,
bezayversam gar xobingizni!
Siz deysizki:
– Shoirim,
qachon
chiqarasiz kitobingizni?..
Bugun esa tavallud ayyom,
siz tug'ilgan bu kun ham oniy.
Talpinaman sizga bu oqshom,
qo'llarimda –
Hazrat Navoiy!

* * *

Ko'z yosh yarashmaydi erkakka harchand,
diydam qattiq deya nechuk aldandim:
xasta onasining boshida farzand
yig'laganin ko'rib ko'zim namlandi.
Bir og'riq kezarkan ikki ochunda,
bo'g'zimni tirnadi yovvoyi ingroq;
do'stim onasiga achingan kunda
men o'z volidamga qildim qo'ng'iroq...

Nogoh otasidan ayrildi do'stim:
har ayriliq – nogoh,
hamma g'am – nogoh,
birov qon yig'ladi,
birov qon qusdi –
ayrilish dardidan bo'ldim men ogoh.
Bir og'riq kezarkan ikki ochunda,
diydam yumshadimi – tosh qotgan qadim,
do'stim otasidan ayrilgan kunda
o'z otamga umr so'rab yig'ladim...

Bu bodi bolangni kechir, onajon,
uloqqan o'g'lingdan o'kinma, ota,
harnechuk yodiga tushirsa al-on
yo g'am,
yo xastalik,

yo dard,
yo motam.
Ikki ochundagi, ey, ikki habib,
diydam qotgan bo'lsa, o'ksimang hayhot,
bog'bon gul ostini yumshatgan kabi
yumshatib turibdi diydamni hayot.

* * *

Ming yilkim,
inondim
bitta ertakka.
Ming yilkim,
so'rayman
axtarib taskin:
– Kelarsiz?
– Borarman!
– Qachon?
– Ertaga!
... ammo ertasi yo'q
bugunlarimning.

YIGIRMA BIRINCHI ASR TABIBI

Qalbimdan nenidir yuldi habibim,
qolgani ohmidi,
nolami,
voymi...
yigirma birinchi asr tabibi,
tuzay olurmisan
qalb degan joyni?!

Ruhim qanotini kesdi qaribim,
yo alam,
yo nafrat,
yo g'amdir jazo...
yigirma birinchi asr tabibi,
ayt,
qanday tuzalgay
ruh degan a'zo?!

Na qalbsiz jasadda qoldi tarovat,
na ruhsiz badanda topildi ma'ni;
kim deysan,
“jon qushi ram qilib”,
faqat –
tan otiga xashak bergan kimsani?!

Tabibim,
tanamga tilab farog'at,
nasihat o'qirsan:
katbiy,
shifohiy;
eng avval qalbimni qilgil tabobat,
eng avval ruhimga shifo qil.

To falak poyimga to'shalsa,
ensa,
to majruh zaminni ko'tarsam boshga...
tabibim,
davo qil,
qo'lingdan kelsa,
kelmasa,
men tabib axtaray boshqa.

To yuluq qalbinga qaytarsin chindan
shabob hislarimni –
sodda,
samimiy,
qanoti but ruhim uchsini ichimda,
yigirma birinchi asr tabibi!

Nega lol qaraysan ko'zimga,
bor-yo'q –
shu desam birgina o'tinch,

o'y,
tilak;
nahotki mendayin boshqa bemor yo'q,
nahotki tabib yo'q
o'zimdanda bo'lak?!

YOMG'IRLI KEHADAN SO'NG

Uzoq yig'ladimmi bu kecha,
bilmam,
tunning qaro to'ni tortib qoldi nam,
shu yo'sin bafurja gaplashib oldik
sen bilan –
yolg'izim,
anirim,
erkam.

Nur sochdi tun bo'yi shamchiroq gaplar;
bo'lmadi sevgidan ko'p yiroq gaplar,
yoki sevasanmi,
chinmi degandek
ritorik so'roq gaplar.

Majnun topgan kabi Laylini,
behush edim,
aytdim ko'ngil maylini:
poyingga yiqilsam kunda besh mahal,
chehrang sog'inchidan chalg'itmaydimi?

O'zimga noayon,
senga ma'lumman,
nodonman,

zolimman,
qulman,
mazlumman...
shundoq yaratgansan,
netay,
bir umr
seni sevmοqqa mahkumman.

SHE'RIM

Ayo she'rim, ayo she'rim,
ay, yoshirin hayo she'rim,
biram shirin, biram shirin,
shirin jonimda-yo, she'rim.

Ayo she'rim, alo she'rim,
o'zim vayron, a'lo she'rim,
o'zim kuygan quvonchim ham
o'zim suygan balo – she'rim.

Momo alyor, bobo she'rim,
pir to'zitgan qabo she'rim,
hazrat Amir Alisherbek
bobom kiygan abo she'rim.

Ko'ksimdagi sato she'rim,
rukni, ritmi xato she'rim;
onam Havvo tomon borgan
otam Odam Ato – she'rim.

Kin, g'arazdan judo she'rim,
chin va nurul-hudo she'rim,
“kun – yaral” dan yaralgan so'z –
ayo qavli Xudo, she'rim!

Malaklardan imo she'rim,
Bulbulohang humo she'rim,
kaftlarimdan kabutarday
ko'kka uchgan duo – she'rim.

Ay muhabbatsaro she'rim,
manim oq-u qaro she'rim,
ketar bo'lsam ne g'am, sen bor –
ikki olam aro, she'rim!

AYT

Nega yigit qurbi bo'lib jam,
Potirlaydi yurak – musicham,
Nega bitgan satrlarim ham
Ko'z yoshiga qoriladi?
Ayt!

Nega noz-u firoqqa yorsan?
Ag'yormisan yoki ayyorsan?
Yurak yutib yoningga borsam,
Yurak nega yoriladi?
Ayt!

O'zimni go'l deya qarg'adim,
Savol qoldi tilimda qadim:
Yuragingga yo'l topolmadim,
Unga qanday boriladi?
Ayt!

* * *

Ko'z yoshi ham kutmagin
sevinmagan odamdan;
sevgi so'rma,
sevgilim,
sevilmagan odamdan.

Ishq tilasang har mahal,
oshiq bo'lib so'ragin;
barmoqlaringga mahtal
eshik mening yuragim.

Yo'ling tushgan zamoni,
yoymay ovozasini,
bir yo'l chertib o't, jonim,
qalbim darvozasini.

Faqat bir shart:
chorlasam,
kirsang,
hasrat chekish yo'q,
bu eshikdan, azizam,
kirish bordir,
chiqish yo'q!

RUHPORALAR

To'rtliklar turkumidan

* * *

Dunyoning sevgidek rozi yo'q, jonim,
Yor ko'zidek rostgo'y qozi yo'q, jonim.
Quyuq soya solgan og'och osti-yu
Sening suhbatingdan sozi yo'q, jonim.

* * *

May ichib, xudoni esladik bot-bot,
Jazo berarmikan yoki mukofot...
Sen qachon yashaysan, do'zax vahmi-yu
Jannat ilinjiga tutqun odamzot?!

* * *

Titradim samovot tuzgan tadbirdan,
Unut tuyg'ularim barg yozdi birdan.
Ko'klamay bo'lurmi, o'smay bo'lurmi,
Hayot isi kelib tursa yomg'irdan?!

* * *

Barq urgan har chechak bir kun so'larkan,
Javob topilganda savol o'larkan.
Hijronning oxiri visol bo'lsa, bas,
Visolning oxiri nima bo'larkan?!

* * *

Bulut sharbat quydi gullolalarga,
Sharob to'ldirgandek piyolalarga.
Siz ham tushib keling osmoningizdan,
Boqing biz yerdagi piyodalarga.

* * *

Zax oyoqdan o'tib, tomoqdan oldi,
Issiq boshdan o'tib, oyoqdan oldi.
Bizlarni bexabar, beg'am deganlar,
Bilmadik, bu gapni qayoqdan oldi?!

* * *

Ko'ngil sevgi to'la ko'kdir, zamindir,
Gulzoring buncha ham ko'zga yaqindir.
Yo rabbiy, qay birin sevmay, o'zing ayt,
Biri – oyyuz, biri zuhrajabindir.

* * *

Hayqirma, odamlar ayb qilmaydimi?
Izhorlar shivirlab aytilmaydimi?
Yig'la. Dil ko'zingga ko'zgu bo'lsa ko'z,
Bu ko'zgu ko'zyosh-la artilmaydimi?!

* * *

Sevgi sulukini tutgan barchaning
Ishi chertish bo'lsa izhor darchani,
Bayroq aylasinlar Yusuf to'nidan
Zulayho kaftida qolgan parchani.

* * *

Dard bor-u, darak yo'q darmonimizdan,
So'ramang, aytmaylik armonimizdan.
Yo rabbiy, bizga g'am donin ilinma,
Bir kapsam shodlik ber xirmonimizdan.

* * *

Demang: darvesh to'nin xoqon tutadi,
Har kim o'z yo'lida maqom tutadi.
Durga aylanishni istagan zarra
Chig'anoq ichini makon tutadi.

* * *

Nur ko'rgan giyohni omadi quchdi:
Qozonga kirdi-yu, kosaga tushdi.
Soyada nishlagan maysalar esa
Sumalak bo'lguncha tun bo'yi pishdi.

* * *

Yashirib ne qildim nadomatimni,
Chalg'idim, unutdim tilovatimni.
Go'zalim, qoshingda yo'qotgan edim,
Hanuz axtaraman halovatimni.

* * *

Hayot maktabida men bitta tolib,
Tog'lar kitobidan o'qidim xatlar:
Ko'rdim – alp og'ochlar quyida qolib,
Yuksakda o'sarkan tuban daraxtlar.

* * *

Ona yer, ketmadim sendan yiroqqa,
Oyog'im toptadi, yelkam yanchildi...
Odam yerni yorib kirdi tuproqqa,
Urug' yerni yorib ko'kka sanchildi.

* * *

Dedik: topilmaydi jonon sizdaqa!
Dedik: topish oson bizdaqalarni...
Malika chiqmadi biror qurbaqa,
O'pганиمiz qoldi qurbaqalarni.

* * *

Kulgular qa'riga berkinar ozor,
Og'u tomchilaydi tillar bolidan.
Daryo huzuriga daryo bo'lib bor,
Ammo yo'lay ko'rma irmoq holida.

* * *

Xudoyim navbati bilan jazolar,
Hosidni hasrati bilan jazolar.
Zarra havolangan dono mardini
Nodonning suhbatini bilan jazolar.

* * *

Genetika darsi aylagay ta'kid:
Tulkinining bolasi tulki bo'ladi.
Quyvon arslonga qilsa gar taqlid,
Maymunlar oldida kulgi bo'ladi.

* * *

Tavlid bilan o'lim – qiyomatgacha,
Tavhid mening yo'lim qiyomatgacha.
Ishonchimni suvdek simirma, oshno,
Yoqangdadir qo'lim qiyomatgacha.

* * *

Darbadar shamollar topdilar kasrat,
Yig'loq bulutlardan to'kildi hasrat.
Asrab qololmadim jonimni, yo Rab...
Yo Rab, qoldimmikan ruhimni asrab?!

* * *

Hanuz gardishida aylanar charxim,
Hanuz so'raydi el o'z dardi sharhin.
O'zing ham kirmaging dargumon bo'lgan
Jannat bilan uni ovutma, shayxim.

* * *

Yelkangga tashlasang ilm jomasin,
Ilg'agil o'tmishning buyuk nomasin:
Sino bo'lish kerak o'qimoq uchun
Nuh ibn Mansurning kutubxonasin.

MUNDARIJA

“Oldinda bir yo‘l bor...”	3
Hayrat qo‘shig‘i	5
Tasadduq	6
“Qarshi dashtlariga...”	7
Mening xatolarim.....	9
“Manov osmon...”	12
Sujud	14
Ishqulloh	16
Bu sokin diyorda.....	18
Gulchi, bog‘bon va Azroil haqida ertak.....	20
Ota yurt	21
Savol.....	23
Iymon	25
Hayot qo‘shig‘i	26
Ertak	28
Iltijo.....	30
Ishq.....	31
Ikkimizning ertaklarimiz.....	32
O‘n sakkiz ming olam qissasi	34
Maynoma	36
Ko‘zlaring haqida ballada	38
“Men Qarshiga borganda...”	39
Ko‘cha haqida ertak.....	40
Inson.....	41

“Bir sen borsan...”	42
Tun	43
“Yozda qorni sog‘inasan...”	44
“Yashash og‘ir ekan...”	45
“Quyosh edi mag‘rur bu boshim...”	46
Masih tavnalludi	47
Yo‘lovchi qo‘shig‘i.....	48
Tosh haqida ertak	49
Topdim.....	52
“Men – sevgiman...”	54
“Ko‘nglim edi ko‘zimda balqqan...”	55
Ushshoq.....	57
Serenada	58
“Bir g‘arib ekindan qalqib borar dil...”	59
Safar	60
Oynavand idora hovlisida.....	62
“Ey ko‘zlari moviy sevgilim...”	64
Ertak haqida ertak.....	65
Bolalik.....	67
Sevgi buyuk ummon ekan...	68
...ga.....	69
Senga deganim	71
Men qaytaman.....	72
“Ruhim mening – sangi palaxmon...”	73
“Men ham intizorman...”	74
Ichimdagi urushlar	75
Jonim	78
Sahro bahori.....	79
Teraklar	80
Qancha gullar...	81
“Esingdami, aka...”	82
She‘r	86

“Dunyo kimga imtihon...”	87
“Qismat qizg’anmadi...”	88
O’tmishdan ertaklar	89
“Qorsiz qarshilandi qish tongi...”	93
Kitobsevar qizga	94
“Ko’z yosh yarashmaydi erkakka...”	95
“Ming yilkim...”	87
Yigirma birinchi asr tabibi	98
Yong’irli kechadan so’ng	101
She’rim	104
Ayt	105
“Ko’z yoshi ham kutmagin...”	106
Ruhporalar	107

Adabiy-badiiy nashr

MANSUR JUMAYEV

HAYRAT QO'SHIQLARI

She'rlar

Muharrir: *Dilrabo Mingboyeva*

Badiiy muharrir: *Farrux Ermatov*

Sahifalovchi: *Azamat Qayumov*

Musahhah: *Dilfuza Mahmudova*

O'ZBEKISTON YOZUVCHILAR UYUSHMASI
«ADABIYOT NASRIYOTI» MCHJ

Nashriyot litsenziyasi: AI № AA 0043. 27.01.2021.

100129, Toshkent shahri, Markaz-15. 1/90.

 (+98) 128-30-04.

Bosishga 20.05.2021-yilda ruxsat etildi:

Ofset qog'oz. Qog'oz bichimi: 70x90 $\frac{1}{32}$.

Ofset bosma. Hisob-nashriyot t. 0.0. Shartli b.t. 0.0.

Adadi: 2000 nusxa. Buyurtma №

“AZMIR NASHR PRINT” MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
100200, Toshkent shahri, Adham Rahmat ko'chasi, 10-uy.